

Benim Hikâyum

Elvan Durmuş
Jeoloji Mühendisi
Veri Tabanı ve Çizim Şefi
Lidya Madencilik

Meslekle tanışmam ve ona yaklaşmam hepimizi derinden yaralayan 1999 Gölcük depremi ile oldu. Hepimiz televizyon başında deprem bölgesinden gelecek güzel haberleri

bekliyor aynı zamanda uzmanların yaptığı değerlendirmeleri dinliyorduk. Deprem kuşakları, zemin yapısı, fay hatları vs. hepimizin gündemine oturmuştu. Daha önce bilgi sahibi olmadığım, hiç aklımdan geçmeyen bir mesleği araştırmaya başladım ve üniversite tercihlerimde listeme ekledim. Böylece jeoloji mühendisliğine ilk adımı atmış oldum.

16 senedir madencilik sektöründe çalışıyorum ve yaklaşık 9 yıldır Çalık Holding'e bağlı Lidya Madencilik Veri Tabanı ve Çizim Departmanı'nın bir parçasıyım. Genellikle ofiste kalite kontrol, raporlama, haritalama ve veri girişinde görev aldım. Arama ekibi ile koordineli bir şekilde çalışıyoruz. Ekiplerimiz kısa sürede Gediktepe Au-Ag madeni, Hod Au-Cu madeni ve Bakırtepe Cu madeni gibi dünyada da ses getiren en önemli madenleri keşfederek ülke ekonomisine katkı sağlamışlardır. Bununla birlikte Genel Müdürümüz Firuz Alizade ve Lidya-Hod Maden Arama Ekibi, 2015 Hod Maden Au-Cu yatağı keşfi 2020 Thayer Lindsley ödülü olarak dünya çapında adından söz ettirmiştir. Böyle güçlü bir ekibin parçası olmak benim için inanılmaz çok gurur verici.

Buraya gelene kadar ben de herkes gibi birçok zorlu yoldan geçtim. Okulda bazı hocalarımız biz kadınların meslekte pek şansımız olmadığını vurguluyorlar, çoğumuzun farklı iş alanlarına yöneleceğimizi söylüyor, "Şimdiden yol yakınken dönün" diyorlardı. Türkiye şartlarını göz önüne getirdiğimde söylediklerinde haklı olabiliirdi. Çünkü araştırmalara göre üniversitelerden yılda ortalama 60-80 civarında kadın jeoloji mühendisi mezun oluyor. İş gücüne ise bunların yaklaşık yüzde 20-30'u katılıyordu. Bu duruma neden olan şey çoğunlukla işverenlerin kadın mühendis çalıştırmaya olan ön yargılarıdır. Bunları şöyle sıralayabiliriz; genellikle zor arazi şartları, annelik veya anne olma olasılığı, ev ile ilgili sorumlulukları nedeniyle

işi aksatacağı düşüncesi, maden işletmelerinin genellikle kırsal kesimlerde olması, aile durumu, kadınların erkekler kadar etkin olamayacağı düşüncesi gibi. Öncelikle bu ön yargıların yıkılması gerekiyor tabii ki bu da kadın meslektaşlarımızın başarı hikâyelerinden geçiyor. Sesimizi ne kadar çok duyurabilirsek, başarılarımızla ne kadar

ön plana çıkabilirsek, çalışkanlığımızı karşı tarafa gösterebilirsek, cinsiyetin değil iş gücünün önemini ispatlayabilirsek sektörde o kadar yer edinebileceğiz. Bizler bunun için elimizden gelenin en iyisini yapacağız.

Üniversiteye başladığım ilk yıldan itibaren, mezuniyet sonrasında yalnızca mesleğimi yapmak istiyor, tüm söylemlere rağmen yine de hocalarımı can kulağı ile dinliyordum. Pes etmedim, biliyordum ki inanmak başarmanın yarısıydı. Mezun olmaz sektöre adım attım diyebilirim. Bu açıdan kendimi şanslı, aynı zamanda azimli olarak görüyorum. İlk olarak sahibinin de jeoloji mühendisi olduğu bir madencilik danışmanlık şirketinde çalışmaya başladım. Orası benim için uygulamalı bir okul oldu. Orada kendime çok şey kattım ve en önemlisi kendime daha çok güvenmeyi, başarmayı öğrendim.

Bu sırada memleketimde o zamanki Bayındırlık İl Müdürlüğü'nün yapılacak mülakatla jeoloji mühendisi alınacağı haberi aldım. Ben de şansımı denemek istedim, sonuçta mesleğimde birkaç yıl olsa bile artık tecrübe sahibi olmuşum. Ankara'da olduğum için direk burada Bakanlığa gidip başvurmak istedim. Gittiğimde oradaki memurdan aldığım cevap beni çok şaşırttı. Bana "O kadrolar doldu boşuna başvurma" dedi. Ama ben başvuru formunu doldurup yine de bıraktım. Daha mülakat bile olmadan kadrolar nasıl dolmuştu? Tabii bu olaylar basına bir şekilde sızmış olmalı, o zamanlar yerel gazeteler bile olayı yazmıştı. Öyle olunca mülakat yapıldı. Benim mülakatım çok iyi geçti, her soruya ayrıntıları ile cevap verdim, yüzümün aklıyla çıktım. Ancak bakanlıktaki memurun dediği gibi alınacaklar zaten belliydi, öyle de oldu. İlk aldığım darbe beni yıldırmadı tabii. Yine denedim. Bu sefer de DSİ, MTA'da aynı şeyleri yaşadım, burada da kadın olarak ayırım yapılmıştı. Bu yaşadıklarımı sindirmemeliyim diyerek mesleğime daha da sıkı sarılıp kaldığım yerden yılmadan devam ettim, işime geri döndüm. İnsan her gittiği yerde yoğrulur ve kendine farklı şeyler katar ya aynı öyle oldu. Kısa süreli birkaç iş değişikliği yaşadım, bu sayede diğer kadın meslektaşlarımı tanıma, kendimi geliştirme fırsatı buldum. Yoğun meslek yaşamıyla birlikte MJD çatısı altında kurulan Kadın Komisyonu ve 8 Mart 2021'de kurulan WIM Turkey üyesi oldum. Burada benim gibi aynı zorluklardan geçmiş, mesleğinde çok iyi yerlere gelebilmiş kişileri de tanıma fırsatı buldum. Katılımcı meslektaşlarımız ile birlikte sektörü değerlendirip yaşanan zorlukları görüp birbirimize destek oluyoruz. Bu sektörde daha fazla ne yapabiliriz, nasıl katkı sunabiliriz, iş gücü eşitliğini nasıl sağlayabiliriz? sorularının yanıtlarını hep birlikte arıyoruz.

Unutmayalım ki kadın-erkek eşitliğinin tam anlamıyla sağlanması; kadınların iyi eğitim almaları, daha fazla iş alanında var olmaları, çalıştıkları alanlarda yaratıcılıklarını daha fazla öne çıkararak, her türlü zorluğa ve ayrımcılığa karşın pes etmemeleri ile mümkün olabilecektir.●

Elvan Durmuş